

Asia: VN/23899/2023

Arviomuistio päästökauppadirektiivin toimeenpanosta - Uusi EU:n fossiilisten polttoaineiden jakelua koskeva päästökauppa

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Koneyrittäjät kiinnittävät ensinnä huomiota arviomuistion taustatietoihin ja niiden perusteena oleviin mahdollisiin oletuksiin.

Tarkasteltaessa eri ajoneuvoa on syytä huomata, että Suomessa ei ole ajoneuvoluokkaa maataloustraktorit tai metsätraktorit, vaan ainoastaan traktorit ja työkoneet.

Traktoreita käytetään verraten paljon muualla kuin maataloudessa esimerkiksi polttoaineintensiivisessä turvetuotannossa sekä maarakentamiseen ja muuhun rakentamiseen luettavissa maa- ja kiviaineskuljetuksissa. Näin ollen hyvin merkittävää osa muistiossa todetuista maataloustraktoreiden päästöistä ei voida lukea maatalouden päästöiksi. Metsätraktorit puolestaan ovat ajoneuvoina luokiteltu työkoneiksi.

Muistiossa mainitun biopolttoöljyn rauenneen jakeluvaihteen korotusta koskeneessa lainsäädäntöesityksessä sen taloudellisia vaikutuksia työkonealoille kuten puunkorjuu-, maarakennus- tai turvetuotantoaloille oli arvioitu hyvin puutteellisesti. Esimerkiksi yksittäisen tilan kustannusvaikutuksiksi arvioitiin 40 snt/litran hinnannousulla noin 1 400 euroa vuodessa, kun yksittäisessä koneyrityksessä vaikutukset olisivat olleet kymmeniä tuhansia euroja ja jopa enemmän vuodessa.

Hallituksen esityksen valmisteluun liittyvien tietotarpeiden osalta olisi tarpeen arvioida nämä taloudelliset vaikutukset tarkemmin osana tätä työtä, jottei päätöksenteossa synny virheellistä mielikuvaa siitä, että polttoöljyä koskevat muutokset koskisivat yritystasolla erityisesti ja merkittävässä määrin vain maataloutta.

Esimerkiksi metsätalouteen luettavassa puunkorjuussa polttoöljyä käytetään vuositasolla noin 138 miljoonaa litraa, metsähaketuksessa noin 21 miljoonaa litraa ja turvetuotannossakin (maatalous)traktoreissa noin 7 miljoonaa litraa.

Itse päästökauppadirektiivin toimeenpanon osalta pidämme parhaimpana mallia, jossa sen soveltamisalaa laajennetaan kansallisesti ja jossa tämä kompensoidaan maatalous- ja metsätalousyrityksille kuten puunkorjuuyrityksille. Tämä vastaisi myös hallitusohjelman kirjausta kilpailukyvästä ja yritystenkin arjen kustannuksista ”Suomi vastaa päästöjen vähennystavoitteisiin ja etenee hiilineutraalisuustavoitteeseen ja hiilnegatiivisuuteen ilman, että arjen kustannukset nousevat tai kilpailukyky heikkenee.”

Tässä yhteydessä metsätalouteen olisi luettava erittäin polttoaineintensiivinen haketus (metsähake) sekä koneelliset metsänhoitotyöt kuten mätästys, koneellinen istutus ja metsissä tapahtuvat ennallistamistyöt. Kansallisesti palautusmekanismi olisi ulotettava myös soiden ennallistamistöihin, jotka ovat direktiivin artiklan 10 c kohdan mukaisia maaekosysteemin ennallistamista.

Hallinnollisesti toimivin malli lienee jälkikäteisten hyvitysten maksaminen verotuksen kautta, jolloin asetettavalla minimihyvityksellä esimerkiksi 200 euroa voidaan menettely pitää kustannustehokkaana. Arvioimme, että näin hyvitysten piiriin voisi tulla 1000-1500 koneyritystä, jotka suorittavat puunkorjuuta, koneellisia metsänhoitoa tai metsänparannusta, haketusta taikka ennallistamistöitä.

Malleja, jotka perustuisivat polttoaineen loppukäyttäjän tunnistamiseen ennakoon, emme pidä toteuttamiskelpoisina.

Peltola Matti
Koneyrittäjät ry